

[Thor Pedersen]

om selvstændige mennesker med egen vilje, og det, det drejer sig om her, er, at man giver dem mulighed for selv at vælge delpension efter aftale med egen arbejdsgiver. For os er arbejdsgiverne heller ikke den store stygge ulv, men almindelige, fornuftige mennesker ligesom lønmodtagerne. Der er altså ikke tale om at jage nogle hverken ind eller ud af arbejdsmarkedet, men om at give et tilbud til almindelige, sunde, selvstændige danske mennesker.

Birthe Hansen (SF):

Socialministerens forslag om delpension har ud over nogle redaktionelle ændringer ikke undergået nogen forandring i sommerens løb. Desværre er lovforslaget i sit indhold lig det, vi havde til behandling i maj, og når jeg siger desværre, er det, fordi vi stadig i SF ønsker at gøre det lettere for den enkelte at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet ud fra eget ønske og egne behov. Men vi ønsker det som en ret og ikke bare som en mulighed afhængig af arbejdsgiverens velvilje.

Og lad os så blive ved arbejdsgiverne lidt endnu, for forslaget kan også bruges over for den 60-66-årige, der ikke opfylder arbejdspladsens præstationskrav, og som så under frivillig tvang går på delpension. Intet i lovforslaget sikrer det nødvendige antal deltidsjob. Intet sikrer, at frigjorte timer giver beskæftigelse til andre. Kort sagt: ingen ret, ingen sikring, alene en mulighed og også en mulighed, som – hvis det står til Dansk Arbejdsgiverforening – skal bruges til at afskaffe den ret, som nogle i dag har, nemlig retten til at gå på efterløn. Når både direktør Schade-Poulsen og Steen A. Rasmussen fra Dansk Arbejdsgiverforening ønsker efterlønnen afskaffet med indførelsen af socialministerens delpension ud fra nogle argumenter om, at der vil opstå forvirring og fejlvalg ved at have to systemer kørende for de 60-66-årige, så synes jeg, vi skal til at passe på, for hovedprincippet, det enkelte menneskes ønske om selv at bestemme og tilrettelægge sin tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, sikres kun ved flere valgmuligheder og ikke ved indskrænkninger.

En af medarbejderne ved socialforskningsinstituttet, cand. polit. Henning Poulsen, skriver i Politiken den 4. oktober i år, at det ikke direkte kan være efterlønnsens fejl, at arbejds-

markedet ikke er tilstrækkelig fleksibelt og smidigt over for de ældre.

Vi kan godt se, at der er et flertal for socialministerens delpension på grund af de radikales aftale med regeringen. Vi forstår også ønsket om, at de selvstændige skal have mulighed for delpension, men det, vi ikke forstår, er, at det er socialministeren, der fremsætter forslaget om delpension. Det havde været ulige nemmere at lade delpensionen betale af arbejdsgiver- og lønmodtagerbidrag og for lønmodtagernes vedkommende basere dem på reglerne for efterlønsordningen i stedet for at knytte den til ATP-ordningen.

Så vil man spørge: hvad så med de selvstændige? Ja, man har jo fået løst deres problemer vedrørende A-kasse og sygedagpenge, og så kunne man vel også finde en rimelig løsning vedrørende delpension til de selvstændige. Og så kunne hele problematikken i forbindelse med delpension være en arbejdsmarkedsordning, hvilket efter vores mening ville være rimeligt, i stedet for at gøre det til en social pension. Men så kan jeg også godt se, at grundlaget for at tage pengene i den sociale pensionsfond smuldrer, for det er jo for at retfærdiggøre denne handling, at regeringen lader socialministeren fremsætte lovforslaget om delpension.

Da SF i 1970 stemte imod loven om den sociale pensionsfond, var det af to grunde. For det første, fordi vi hellere havde set en samlet pensionsreform gennemført allerede dengang, og vi fremsatte også forslag derom. For det andet, fordi vi ikke troede på, at pengene i den sociale pensionsfond ville komme de pensionister til gode, man brugte som argument for at gennemføre loven. Den sociale pensionsfond var efter vor mening kun en ekstra beskatning af hele befolkningen. Men det skal ikke forhindre os i at sige i dag, 15 år efter, at tager regeringen nu de sidste udisponerede midler i brug for gennemførelse af delpension, så vil vi meget, meget hurtigt komme med et beslutningsforslag om forbedring af folkepensionen. Vi nærmer os nemlig økonomiske forskelle mellem socialpension og private pensioner, som vil skabe endnu større økonomiske uligheder i samfundet, end vi har i forvejen, og derfor er det her og nu, vi skal forbedre folkepensionen, og ikke ud i en fjern fremtid. Og vi går selvfølgelig ud fra, at der vil kunne skabes flertal for vores forslag om en forbedring af